

Mesačník EURO fondy

**Vydavateľ: Poradca podnikateľa, s.r.o., Žilina
júl-august 2008**

Uplatnenie absolventov celoživotného vzdelávania

V rokoch 1998 – 2007 vyškolovala AINova, mimovládna organizácia celoživotného vzdelávania so sídlom vo Svätom Jure, spolu okolo 6 000 pracovníkov štátnej správy a verejného sektora. Toto obdobie by sa dalo rozdeliť na obdobie pred vstupom a po vstupe Slovenska do Európskej únie. Obdobie pred vstupom do EÚ bolo spojené najmä s prípravou Slovenska na tento krok. Na jednej strane sa vzdelávanie zameriavalo na základné informácie o fungovaní Európskej únie, jej administratívy, politiky, práva a ekonomiky s cieľom poskytnúť tieto informácie práve tej skupine pracovníkov štátnej správy, ktorí sa zúčastňujú pracovných rokovaní v inštitúciách EÚ, alebo inak prichádzajú do profesionálneho kontaktu s problematikou EÚ; ako aj novinárom, ktorých úlohou bolo informovať o prebiehajúcim procese; a politikom, ktorí prijímali politické rozhodnutia. Na druhej strane boli organizované také kurzy a školenia, ktoré viedli k posilňovaniu demokracie, právneho štátu, dodržiavaniu ľudských práv a budovaniu občianstva a občianskej spoločnosti. Na týchto kurzoch sa školení zúčastňovali najmä mladí politickí lídri a občianski aktivisti, novinári, pracovníci verejného sektora, vstupujúcu do profesionálneho života.

Vzdelávacie aktivity boli v tomto období financované najmä z programu Phare/, Phare/Tempus, Phare pre demokraciu, Leonardo da Vinci, ktorých časť bola manažovaná v Bratislave Národnou kanceláriou. Väčšia časť projektov však bola riadená priamo z Bruselu. V tomto období poskytovali finančné zdroje na vzdelávanie aj mnohé súkromné, najmä americké nadácie. Slovensko rozvíjalo mnohé odborné témy aj prostredníctvom projektov postavených na bi-laterálnych vzťahoch medzi slovenskou vládou a vládami Rakúska, Luxemburska, Holandska, Dánska a iných najmä európskych krajín.

Význam celoživotného vzdelávania stúpol na Slovensku so vstupom Slovenska do EÚ v roku 2004. Slovensko sa ako člen EÚ zapojilo do procesu budovania spoločnosti postavenej na vedomostiach sformulovaného v Lisabonskej stratégii EÚ v roku 2000. V roku 2006 prijalo Slovensko Národnú lisabonskú stratégiu, v ktorej je deklarované úsilie SR o zvýšenie konkurencieschopnosti slovenskej ekonomiky a zvýšenia potenciálu ľudských zdrojov pre potreby vedomostnej ekonomiky. Zmena ekonomických priorít po vstupe do EÚ si vyžaduje aj preškolenie pracovných síl. Rast zamestnanosti založený na kvalifikovanej a flexibilnej pracovnej sile je prioritou. Je to práve celoživotné vzdelávanie, ktoré má napomôcť dospelaj populácii pri novom uplatnení na trhu práce. Európska únia vytvorila spoločný trh a zavádza spoločnú menu. Dosiagnuté ciele je potrebné doplniť európskym pracovným trhom, v ktorom sa uplatnia vzdelaní a zruční obyvatelia a budú môcť použiť získané vedomosti aj certifikát v každej krajine EÚ. Tomuto procesu má napomôcť Európsky kvalifikačný rámec (EQF), ktorý na návrh Európskej komisie podporil aj Európsky parlament a Rada EÚ v apríli 2008.

Tab. Počet účastníkov školení organizovaných AINova v rokoch 1998-2007 podľa tematického členenia kurzov.

Od vstupu Slovenska do EÚ sa otvorila možnosť čerpať na financovanie vzdelávacích projektov aj finančné prostriedky zo štrukturálnych fondov. Do tohto procesu sa zapojilo množstvo verejno-právnych aj súkromných organizácií. Manažovanie týchto fondov priamo na Slovensku a v slovenskom jazyku uľahčilo prístup k týmto zdrojom pre veľký počet záujemcov. Ukázal sa však problém spojený s prípravou projektového zámeru a žiadosti o nenávratný finančný príspevok (NFP). Po počiatkovej eufórii, kedy bolo množstvo projektov vrátených žiadateľom ako nedostatočne vypracovaných sa mnohé subjekty rozhodli, že si projekt dajú vypracovať na zákazku. Vzniklo mnoho súkromných inštitúcií, ktoré takéto služby poskytujú.

Kurzy projektového manažmentu sa tiež stali veľmi populárne. Aktívny prístup k príprave projektu je o to cennejší, že obohacuje účastníkov o skúsenosti z projektového riadenia ako pracovnej metódy, postavenej na dôkladných analýzách, výbere partnerov, spôsobov riešenia problémov, prípravy rozpočtu, finančného plánu, plánu aktivít, zostavenie projektového tímu. Prináša cenné skúsenosti so samotnou implementáciou projektov, z procesu monitorovania priebehu a následných opravných aktivít v prípade neplánovaných zmien v projekte a vyhodnocovania výsledkov. Samotná administrácia projektov podporených zo štrukturálnych fondov, ale dnes už aj z Nórskeho finančného mechanizmu, či SlovakAidu je veľmi komplikovaná. Kontrola zo strany ministerstiev sa zameriava najmä na dodržiavanie často už neplatných formálnych pravidiel (napríklad nákup výpočtovej a kancelárskej techniky vyrobenej v krajinách EU) a finančnú stránku projektov. Nezaujíma sa o obsahovú náplň vzdelávania, metódy vzdelávania, jednoducho o kvalitu projektu po obsahovej stránke. Dôležité je len kvantitatívne naplnenie stanovených indikátorov.

Positíva vidím v tom, že sa do prípravy projektov zapája čoraz viac inštitúcií a o prípravu projektov sa zaujíma čoraz viac mladých ľudí. Existujúce finančné prostriedky dávajú nádej na zlepšenie podmienok vzdelávania na celom území Slovenska. Naučiť sa pripravovať a manažovať projekty sa nedá tak, ako naučiť sa násobilku. Skôr by som túto zručnosť prirovnala k znalosti cudzieho jazyka. Znalosti projektového manažmentu je potrebné používať a stále ďalej rozvíjať, tak ako cudzí

jazyk, ak ho nepoužívate, časom všetko zabudnete. Preto pevne verím, že sa väčšina našich absolventov aktívne zapojila do procesu prípravy projektov. Mnohí sa na nás obrátili aj so žiadosťou o konzultácie. Administráciou projektov sa nedajte znechutiť, verím, že ministertvá pochopia nezmyselne nastavenú byrokraciu a zjednodušia pravidlá, ak nie kvôli nám, tak v pude sebazáchovy.

Zuzana Štefániková
Výkonná riaditeľka AINova